

INBJUDAN ATT LÄMNA SYNPUNKTER I SAMBAND MED EN UTVÄRDERING

Syftet med detta dokument är att informera allmänheten och berörda parter om kommissionens arbete, så att de kan ge återkoppling och delta i samråd på ett ändamålsenligt sätt.

Vi ber dessa grupper att yttra sig om kommissionens tolkning av och möjliga lösningar på problemet och att lämna relevant information de har tillgång till.

UTVÄRDERINGENS TITEL	Fonden för ett sammanlänkat Europa 2021–2027 – halvtidsutvärdering
ANSVARIGT GENERALDIREKTORAT – ANSVARIG ENHET	GD Transport och rörlighet, Transportinvesteringar (enhet B2)
PRELIMINÄR TIDSPLAN (PLANERAT STARTDATUM OCH SLUTDATUM)	Andra kvartalet 2024 till andra kvartalet 2025
KOMPLETTERANDE INFORMATION	Fonden för ett sammanlänkat Europa – Europeiska kommissionen (europa.eu)

Detta dokument är endast avsett som information. Det föregriper inte kommissionens slutliga beslut om huruvida – och i så fall hur – den vill gå vidare med detta initiativ. Alla delar av initiativet som beskrivs i detta dokument, inklusive tidsplanen, kan komma att ändras.

A. Utvärderingens politiska bakgrund, syfte och omfattning

Politisk bakgrund

Fonden för ett sammanlänkat Europa 2021–2027 (FSE2) inrättades för att bygga upp, utveckla, modernisera och fullborda de transeuropeiska näten inom transportsektorn, energisektorn och den digitala sektorn¹. Den är efterföljaren till Fonden för ett sammanlänkat Europa 2014–2020 som genomfördes inom ramen för den tidigare fleråriga budgetramen². Sömlös gränsöverskridande konnektivitet är en nödvändig förutsättning för att EU:s inre marknad ska fungera väl. Den främjar ekonomisk, social och territoriell sammanhållning och bidrar till att uppnå EU:s långsiktiga åtaganden om utfasning av fossila bränslen inom ramen för den europeiska gröna given. Budgeten för genomförandet av FSE2 är 33,7 miljarder euro.

Inom **transportsektorn** stöder FSE2 infrastrukturprojekt av gemensamt intresse som syftar till att fullborda det transeuropeiska transportnätet (att förbättra den gränsöverskridande konnektiviteten genom att undanröja flaskhalsar och komplettera felande länkar) och modernisera det (t.ex. projekt för att utveckla infrastruktur för alternativa bränslen eller förbättra digitaliseringen, driftskompatibiliteten och trafiksäkerheten). Den syftar också till att bidra till handlingsplanen för militär rörlighet 2.0 genom att anpassa det transeuropeiska transportnätet (TEN-T) till krav avseende civil-militära dubbla användningsområden³. FSE Transport stöder också initiativet för solidaritetskorridorer som skapar alternativa transportvägar till Ukraina och Republiken Moldavien som svar på Rysslands anfallskrig. På så sätt bidrar FSE2 till att öka transportinfrastrukturens motståndskraft, inbegripet anpassning till klimatförändringarna.

Budgeten för FSE Transport uppgår till 25,8 miljarder euro. Totalt 11,3 miljarder euro har öronmärkts för länder som är berättigade till stöd från Sammanhållningsfonden och 1,7 miljarder euro har anslagits för projekt för militär rörlighet med dubbla användningsområden.

¹ [Europaparlamentets och rådets förordning \(EU\) 2021/1153 av den 7 juli 2021 om inrättande av Fonden för ett sammanlänkat Europa och om upphävande av förordningarna \(EU\) nr 1316/2013 och \(EU\) nr 283/2014 \(EUT L 249, 14.7.2021, s. 38\).](#)

² [Europaparlamentets och rådets förordning \(EU\) nr 1316/2013 av den 11 december 2013 om inrättande av Fonden för ett sammanlänkat Europa, om ändring av förordning \(EU\) nr 913/2010 och om upphävande av förordningarna \(EG\) nr 680/2007 och \(EG\) nr 67/2010 \(EUT L 348, 20.12.2013, s. 129\).](#)

³ [Gemensamt meddelande till Europaparlamentet och rådet av den 10 november 2022: Handlingsplan för militär rörlighet 2.0 \(JOIN\(2022\) 48 final\).](#)

Inom **energisektorn** bidrar FSE2 till genomförandet av projekt av gemensamt intresse som stärker den gränsöverskridande energiinfrastrukturens möjliggörande roll i omställningen till klimatneutralitet, integreringen av europeiska energimarknader och nätens driftskompatibilitet. FSE2 stöder också en ny kategori av projekt, nämligen gränsöverskridande projekt inom förnybar energi som särskilt bidrar till att uppnå målen för förnybar energi senast 2030 på ett kostnadseffektivt sätt och är en integrerad del av den möjliggörande ramen för samarbete inom förnybar energi. Budgeten för FSE Energi är 5,89 miljarder euro.

I den **digitala** sektorn fokuserar FSE2 på projekt av gemensamt intresse som syftar till att säkerställa oavbruten 5G-täckning längs större transportvägar, utbyggnad av nya stamnät eller betydande uppgradering av befintliga stamnät samt utbyggnad och säkerställande av tillgång till nät med mycket hög kapacitet, inklusive 5G-system. Budgeten för FSE Digital uppgår till 2,07 miljarder euro.

Syfte och omfattning

Enligt artikel 23 i förordningen om FSE2 ska en interimsvärdering göras senast fyra år efter att programmet har inletts. Syftet med denna utvärdering är att tillhandahålla en övergripande analys och bedömning av de framsteg som har gjorts mot programmets mål under de första åren av genomförandet av FSE2 (2021–2024) och att kontrollera att de anslagna medlen används effektivt. Resultaten kommer att utgöra underlag för det förberedande arbetet för de nya finansieringsinstrumenten inom ramen för nästa fleråriga budgetram.

För FSE2 Transport kommer utvärderingen att omfatta de ansökningsomgångar som har utlysts inom denna sektor 2021, 2022 och 2023 och de bidragsavtal som har ingåtts till följd av dessa. När det gäller FSE Energi kommer utvärderingen att omfatta ansökningsomgångarna 2021–2024 och tillhörande bidragsavtal. De flesta projekt inom ramen för FSE2 Transport och Energi kommer att ha inletts före 2024. Eftersom det tar flera år att planera och utveckla infrastrukturprojekt kommer de flesta projekt dock inte att slutföras under utvärderingsperioden. De första projekten inom ramen för FSE2 Digital inleddes i januari 2023 och kommer fortfarande att pågå under utvärderingsperioden. Interimsvärderingen kommer därför att omfatta alla slutförda FSE2-projekt och, så långt det är möjligt, bedöma den information som finns tillgänglig om de pågående projekten, med ett slutdatum i mitten av 2024.

Utvärderingen kommer att omfatta FSE2-projekt i alla medlemsländer och projekt som involverar länder utanför EU (främst EES-länder och kandidatländer). Ukraina och Moldavien har varit associerade till FSE-programmet sedan 2023 och har också varit berättigade till finansiering från FSE sedan dess.

FSE2 måste utvärderas på grundval av sina allmänna och specifika mål som anges i artikel 3 i förordningen om FSE2. De **allmänna målen** är att bygga upp, utveckla, modernisera och fullborda de transeuropeiska transportnäten, energinäten och digitala näten samt att underlätta gränsöverskridande samarbete på området förnybar energi, med beaktande av Europeiska unionens långsiktiga åtaganden om utfasning av fossila bränslen. FSE2 måste också bidra till målen om att öka den europeiska konkurrenskraften, smart och hållbar tillväxt för alla, territoriell, social och ekonomisk sammanhållning, samt tillgång till och integrering av den inre marknaden, med tonvikt på att underlätta synergierna mellan transportsektorn, energisektorn och den digitala sektorn.

De **särskilda målen** för FSE2 är följande:

– Inom transportsektorn:

- i) Att bidra till utvecklingen av projekt av gemensamt intresse som rör effektiva, sammanlänkade och multimodala nät och infrastruktur för smart, driftskompatibel, hållbar, inkluderande, tillgänglig, säker och trygg mobilitet.
- ii) Att anpassa delar av TEN-T för dubbla användningsområden för transportinfrastrukturen för att förbättra både den civila och den militära rörligheten.

– Inom energisektorn:

- i) Att bidra till utvecklingen av projekt av gemensamt intresse som rör fortsatt integrering av en effektiv och konkurrenskraftig inre energimarknad och nätens driftskompatibilitet, över gränser och mellan sektorer, och därmed underlätta minskningen av koldioxidutsläpp i ekonomin, främja energieffektivitet och säkerställa försörjningstrygghet.
- ii) Att underlätta gränsöverskridande samarbete inom området energi, inklusive förnybar energi.

– Inom den digitala sektorn: Att bidra till utvecklingen av projekt av gemensamt intresse som rör utbyggnaden av och tillgång till säkra och trygga nät med mycket hög kapacitet, inklusive 5G-system, och till en ökad

tålighet och kapacitet i digitala stornät på unionens territorier genom att länka dem till angränsande territorier, samt till digitaliseringen av transport- och energinät.

Utvärderingen kommer att göras i enlighet med kriterierna i kommissionens riktlinjer för bättre lagstiftning och omfatta följande aspekter:

Ändamålsenlighet: Utvärderingen kommer att beakta i vilken utsträckning FSE2 har uppnått sina allmänna och specifika mål. Den kommer också att bedöma i vilken utsträckning FSE2 har bidragit till att påskynda investeringar i transeuropeiska transportnät, energinät och digitala nät och huruvida blandningen av FSE-bidrag och finansieringsinstrument har bidragit till att uppnå programmets mål. Utvärderingen kommer också att ta upp förvaltningen av FSE2 och den centraliserade förvaltning som kommissionens avdelningar i samarbete med genomförandeorganen Cinea och Hadea står för. Dessutom kommer den att bedöma hur flexibelt programmet har varit när det gäller att tillgodose de nya behov som har uppstått till följd av den förändrade geopolitiska situationen.

Effektivitet: I utvärderingen kommer man att undersöka programmets kostnader och fördelar. Den kommer också att innehålla en bedömning av möjligheterna till förenkling av lagstiftningen och minskning av bördorna.

Relevans: Utvärderingen kommer att analysera huruvida FSE2 fortfarande är ett relevant verktyg för att uppnå dess politiska mål och om de behov som fastställs i förordningen fortfarande gäller.

Samstämmighet: Utvärderingen kommer att undersöka överensstämmelsen mellan FSE2 och annan EU-politik som bidrar till dess mål. I synnerhet kommer den att undersöka komplementariteten mellan FSE2 och andra finansieringsprogram, såsom sammanhållningsfonderna, faciliteten för återhämtning och resiliens, Horisont Europa, InvestEU, programmet för ett digitalt Europa och Europa i världen: instrumentet för grannskapet, utvecklingssamarbete och internationellt samarbete. Dessutom kommer utvärderingen att beakta hur väl programmet har utnyttjat synergier mellan transportsektorn, energisektorn och den digitala sektorn. Eftersom minst 60 % av FSE-finansieringen måste främja klimatmålen (artikel 4.1) kommer utvärderingen också att bedöma hur konsekvent FSE-finansieringen hittills har varit när det gäller detta politiska mål och de bredare åtagandena inom ramen för den gröna given.

Mervärde för EU Utvärderingen kommer att bedöma FSE-programmets mervärde för EU jämfört med vad den privata sektorn eller medlemsländerna skulle ha kunnat uppnå på nationell och/eller regional nivå när det gäller att förbättra det gränsöverskridande samarbetet, undanröja flaskhalsar och komplettera felande länkar.

B. Bättre lagstiftning

Samrådsstrategi

Utvärderingen kommer att bygga på återkoppling från berörda parter som deltar i genomförandet av projekt som samfinansieras av FSE2, exempelvis medlemsländer (t.ex. nationella och regionala ministerier), projektansvariga (t.ex. infrastrukturförvaltare, relevanta myndigheter och privata företag), finansieringsinstitutioner som fungerar som genomförandepartner och berörda parter som kommer att använda infrastrukturen när den väl har byggts.

De planerade samråden omfattar följande:

- Den fyra veckor långa inbjudan att lämna synpunkter kommer att följas av ett tolv veckor långt offentligt samråd (som kommer att inledas det tredje kvartalet 2024) för att samla in synpunkter från allmänheten och berörda parter på frågor på hög nivå. Frågeformuläret kommer att finnas tillgängligt på alla EU-språk på portalen "Kom med synpunkter".
- Riktade samråd kommer att genomföras med de viktigaste berörda intressentgrupperna för att få en översikt över deras bedömning av programmet och samla in särskilda uppgifter. Dessa samråd kommer att ske i form av särskilda frågeformulär och intervjuer med berörda parter.

Samråden kommer att marknadsföras på sociala medier och genom direktkontakt med berörda parter, däribland intresseorganisationer. En sammanfattning av resultaten kommer att publiceras på webbsidan för samrådet inom åtta veckor efter det att det offentliga samrådet har avslutats. En sammanfattning av all verksamhet som rör samråden kommer att bifogas utvärderingsrapporten.

Varför ordnar vi samråd?

Syftet med samrådet är att samla in återkoppling om FSE-programmets effektivitet, ändamålsenlighet, relevans, samstämmighet och EU-mervärde från 2021 till 2024. Med samrådet vill vi därför samla in underlag

och uppgifter från berörda parter.

Målgrupp

De viktigaste berörda parter som kommer att rådfrågas är följande:

För FSE Transport:

- Medlemsländerna (nationella ministerier med ansvar för genomförandet av projekt som avser FSE, TEN-T och militär rörlighet).
- Projektansvariga (förvaltare av transportinfrastruktur, enheter som har inrättats för att genomföra gränsöverskridande förbindelser och privata företag).
- Finansieringsinstitutioner (Europeiska investeringsbanken och nationella utvecklingsbanker).
- Framtida användare av infrastruktur som samfinansieras av FSE (järnvägs-/sjöfarts-/luftfarts-/vägtransportorganisationer, avsändare, multimodala transportföretag, etablerade/nya järnvägsoperatörer och passagerarorganisationer).
- Berörda parter inom miljö.
- De europeiska samordnarna för de nio stamnätsskorridorerna inom TEN-T och de två övergripande prioriteringarna.

För FSE Energi:

- Medlemsländerna (nationella ministerier med ansvar för genomförandet av projekt som avser FSE och transeuropeiska energinät).
- Projektansvariga (systemansvariga för energisystem, operatörer av lagrings- och koldioxidnät, företag såsom utvecklare av förnybar energi och allmännyttiga företag).
- Sammanslutningar inom de europeiska näten av systemansvariga för energisystem.
- Europeiska unionens byrå för samarbete mellan energitillsynsmyndigheter (Acer).
- Nationella tillsynsmyndigheter.
- Nationella behöriga myndigheter som ansvarar för tillstånd.
- Finansieringsinstitutioner (Europeiska investeringsbanken och nationella utvecklingsbanker).
- Infrastrukturanvändare (energikonsumenter, företag som kompenserar för utsläpp, industriella förhandsköpare, konsumentorganisationer, företag såsom energiproducenter och energileverantörer).
- Icke-statliga miljöorganisationer.
- De regionala grupperna inom de prioriterade korridorerna och områdena för energiinfrastruktur i de transeuropeiska energinäten.

För FSE Digital:

- Medlemsländernas myndigheter med ansvar för digital infrastruktur.
- Telekomunikationsoperatörer (mobil, stamnät och under vatten).
- Potentiella 5G-användare (biltillverkare, vårdgivare osv.).
- Leverantörer av utrustning (t.ex. tillverkare av undervattenskablar).
- Företag som utvecklar kabelinfrastruktur.
- Investerare i digital infrastruktur.

Datainsamling och metod

Utvärderingen kommer att baseras på FSE2:s ram för övervakning och utvärdering och de nyckelindikatorer som ingår i förordningen om FSE2 för de tre sektorerna (bilaga 1).

Den huvudsakliga källan till uppgifter kommer att vara de bidragsavtal som har ingåtts med stödmottagarna till följd av ansökningsomgångarna mellan 2021 och 2023. Stödmottagarna kan uppmanas att lämna ytterligare information som inte ingår i avtalen. Cinea och Hadea, de genomförandeorgan som förvaltar bidragsavtalen, samlar in de uppgifter som kommer att utgöra grunden för mätningen av de indikatorer som anges i övervaknings- och utvärderingsramen. En extern stödstudie kommer att bidra ytterligare till att kvantifiera fördelarna med och kostnaderna för programmets genomförande.

För **FSE Transport** kommer utvärderingen även att beakta följande:

- [Arbetsprogrammen och besluten om projekturval för FSE Transport](#) för 2021–2024.
- [Cineas offentliga resultattavla med projektportföljen.](#)
- [Cineas berättelsekartor firar tio år med FSE.](#)
- [Arbetsplanerna för TEN-T-korridorerna.](#)
- [Infrastrukturstudier](#) som har utförts av GD Transport och rörlighet.

- Revisionsrättens revisionsrapporter av resultatet på transportområdet.
- [TEN-T-samordnarnas ståndpunktsdokument *Connecting Europe. A transport funding and financing that is adapted to the challenges ahead*](#) som grundar sig på studien om klimatanpassning och gränsöverskridande investeringsbehov för att förverkliga TEN-T-nätet (kommer att finnas tillgängligt det tredje kvartalet 2024).

För **FSE Energi** kommer utvärderingen även att beakta följande:

- [Arbetsprogrammen för FSE Energi och genomförandebesluten inom ramen för ansökningsomgången för projekt av gemensamt intresse](#) för 2021–2024.
- [Cineas offentliga resultattavla med projektportföljen](#).
- [TEN-E-politiken](#) och 2022 års TEN-E-förordning.
- [Gränsöverskridande samarbete om förnybar energi](#).
- Acers [övervakningsrapporter](#) om projekt av gemensamt intresse.
- 2021 års studie [Support to the evaluation of Regulation \(EU\) No 347/2013 on guidelines for trans-European energy infrastructure](#).
- Studien *Investment needs of European energy infrastructure to enable a decarbonised economy* (provisorisk titel), som har beställts av GD Energi och förväntas till det tredje kvartalet 2024.
- Studien *Mapping of renewable energy projects with regional impact*, som har beställts av GD Energi och förväntas till det andra kvartalet 2024.
- Europeiska revisionsrättens rapporter på energiområdet.

När det gäller **FSE Digital** kommer utvärderingen också att beakta den information som har offentliggjorts på [Hadeas webbplats](#) om programmets framsteg inom denna sektor.

Informationsluckor kommer att åtgärdas genom en extern stödstudie, internetbaserad forskning och, när så är lämpligt, kontakt med berörda parter.

Regleringsfördelarna och regleringskostnaderna kommer att kvantifieras när så är möjligt och bedömas mot bakgrund av de berörda parternas synpunkter. Särskild uppmärksamhet kommer att ägnas möjligheten till förenkling och/eller minskad börda och mer specifikt åt möjligheterna att minska kostnaderna i samband med rapporteringsskyldigheterna.